

एवंसामान्यतोवानराणांसांतानिकलोकप्राप्तिमुपदिश्य देवाद्यंशानांसुग्रीवादीनां तत्तद्देवादित्स्वरूपप्राप्तिमाह ॥ वानराश्चेति ॥ वानराः सुग्रीवादयः ॥ ऋक्षाः जांबवदतिरिक्ताः स्वकां स्वीयांयोनिं देवयोनिं स्वस्वदेवरूपंययुः ॥ उक्तमेवार्थं स्पष्टयति येभ्य इति ॥ सुरेभ्य इत्युपलक्षणं येभ्यो देवर्ष्यादिभ्यो ये विनिःसृतास्ते सुरसंभवाः स्वपितृन्प्रतिपेदिरे ॥ तेषुमध्ये सुग्रीवः सूर्यमंडलं प्रविशे ॥ अत्रययुः प्रतिपेदिरे इति निर्देशो भविष्यदर्थे ॥ अवतीर्य समीकृत्य स्वांशान् स्वीकुर्वते पुनरिति शास्त्रात् ॥ २१ ॥ ॥ २२ ॥ उक्तार्थमुपसंहरति ॥ तथेति ॥ देवेशे पितामहे तथोक्तवति आगच्छ प्रविश स्वकांतनुमित्युक्तवति इत्यर्थः ॥ गोप्रतारं गोप्रताराख्यं तीर्थं सारवमुपागताः सं

वानराश्च स्वकां योनिं ऋक्षाश्चैव तथा ययुः ॥ येभ्यो विनिःसृताः सर्वे सुरेभ्यः सुरसंभवाः ॥ २१ ॥ तेषु प्रविशे चैव सुग्रीवः सूर्यमंडलं ॥ पश्यतां सर्वदेवानां स्वान्पितृन्प्रतिपेदिरे ॥ २२ ॥ तथा ब्रुवति देवेशे गोप्रतारमुपागताः ॥ भेजिरे सरयूं सर्वहर्षपूर्णां श्रुविक्लवाः ॥ २३ ॥ अवगत्याप्सु यो यो वै प्राणांस्त्यक्त्वा प्रहृष्टवत् ॥ मानुषं देहमुत्सृज्य विमानं सोध्य रोहत ॥ २४ ॥ तिर्यग्योनिगतानां च शतानि सरयूजलं ॥ संप्राप्य त्रिदिवं जग्मुः प्रभासुरवपूंषितु ॥ दिव्यादिव्येन वपुषा देवादीनां इवाभवन् ॥ २५ ॥ गत्वा तु सरयूतो यं स्थावराणि चराणि च ॥ प्राप्य ततो यविक्लेदं देवलोकमुपागमन् ॥ २६ ॥ तस्मिन्नेपि समापन्ना ऋक्षवानरराक्षसाः ॥ तेऽपि स्वर्गं प्रविशन्ति श्रुर्देहान् निक्षिप्य चांभसि ॥ २७ ॥

तः सर्वहर्षपूर्णां श्रुविक्लवाः आनंदजाश्रुपूर्णतया विक्लववीक्षणाः सरयूं भेजिरे ॥ २३ ॥ अथ योयः प्राणी तदा सरयूजलमवगाह्य हृष्टवद्ब्रूयतां सीत्समानुषं देहमुत्सृज्य विमानमध्यरोहत ॥ २४ ॥ तिर्यग्योनिगतानां शतानि अनेकानि सरयूजलं तदवगाहं प्राप्य प्रभासुराणि वपूंषियेषां तादृशानि भूत्वा त्रिदिवं जग्मुः दिव्यादिव्यवपुषः संतो दिव्येन वपुषा दीप्ता देवा इवाभवन् ॥ २५ ॥ अथ स्थावराणि चराणि च पश्वादीनि सरयूतो यंगत्वा ततो यविक्लेदं प्राप्य ततो यमज्जनं प्राप्य देवलोकमुपागमन् ॥ कल्पवृक्षकामगव्यादित्स्वरूपं प्राप्तवन्तीत्यर्थः ॥ २६ ॥ तस्मिन् सरयूजले समापन्नाः स्युः कदेहास्तेऽपि सर्वे एतान् देहान् भसि निक्षिप्य ॥ स्वर्गं संतानकलोकं विविशुः ॥ २७ ॥